Lietas Nr. A420363714
Lietas arhīva Nr. AA43-0477-16/21

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2016.gada 2.februārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja D.Makarova,
tiesneses S.Liniņa un I.Višķere,

piedaloties pieteicēja /pers. C/ pārstāvim /pers. D/ un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvei /pers. E/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. C/ pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2014.gada 21.jūlija lēmuma Nr.22.10/L-18233 atcelšanu, sakarā ar /pers. C/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 11.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – dienests) Nodokļu pārvalde pieteicējam /pers. C/ veica datu atbilstības pārbaudi par pieteicējam piederošā nekustamā īpašuma /adrese A/, kadastra Nr./numurs A/, (turpmāk – strīdus dzīvoklis) atsavināšanu 2012.gada 27.februārī.
Pamatojoties uz pārbaudē konstatēto, ar dienesta Nodokļu pārvaldes Iedzīvotāju ienākuma nodokļa datu atbilstības pārbaužu daļas 2014.gada 14.maija lēmumu Nr.8.63-2/6836 pieteicējam noteikts budžetā maksājamais iedzīvotāju ienākuma nodoklis par ienākumu no kapitāla 2854,31 *euro* un nokavējuma nauda 1057,52 *euro*.

[2] Nepiekrītot minētajam lēmumam, pieteicējs to apstrīdēja dienesta ģenerāldirektorei, kas ar 2014.gada 21.jūlija lēmumu Nr.22.10/L-18233 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) apstrīdēto lēmumu atstāja negrozītu.
Pārsūdzētajā lēmumā norādīts, ka atbilstoši zemesgrāmatas datiem strīdus dzīvoklis bija pieteicēja īpašumā no 2002.gada 5.marta līdz 2012.gada 27.februārim, tātad ilgāk par 60 mēnešiem līdz atsavināšanas līguma noslēgšanas dienai. Taču strīdus dzīvoklis nekad nav bijis pieteicēja deklarētā dzīvesvietas adrese, līdz ar to uz pieteicēju nav attiecināms likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 11.punkts, kas paredz atbrīvojumu no nodokļa samaksas nekustamā īpašuma atsavināšanas gadījumā. Līdz ar to pieteicēja gūtais ienākums no strīdus dzīvokļa atsavināšanas ir apliekams ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

[3] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, pieteicējs 2014.gada 28.augustā vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot atcelt pārsūdzēto lēmumu šādu iemeslu dēļ.
[3.1] Piemērojot likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 33.punktu, ir nepieciešams izvērtēt iepriekšējās likuma redakcijas. Tās izvērtējot, secināms, ka likumdevējam bija skaidra konstrukcija nodalīt sava īpašuma pārdošanu no saimnieciskās darbības ietvaros pārdotā īpašuma, kā arī no tāda īpašuma pārdošanas, kas pārdots spekulatīvo darījumu ietvaros. Ja persona pārdod savu nekustamo īpašumu, tai nav pienākuma maksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli. Šādu viedokli apstiprina 2013.gada 17.septembra likumprojekta "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" anotācija.
[3.2] Dabisko tiesību doktrīna noteic, ka jebkurš likums ir objektīvi nepilnīgs. To šajā gadījumā ir konstatējis arī pats likumdevējs, 2013.gada 6.novembrī likumu "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" papildinot ar 9.panta pirmās daļas $34.^2$punktu, kas arī ir ņemams vērā, vērtējot izskatāmo gadījumu.
[3.3.] Pieteicējs uzskata, ka izskatāmajā lietā piemērojamā tiesību norma ir formulēta pārāk plaši, tāpēc ir konstatējams aizklāts likuma robs, līdz ar to, interpretējot likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 33.punktu, ir piemērojams arī Administratīvā procesa likuma 8.pants un 17.panta pirmā daļa.
[3.4] Pieteicējs, izklāstot savas dzīves notikumus hronoloģiskā secībā, norādījis, ka līdz 2012.gada 26.martam viņš bija deklarēts pie mātes /adrese/, tomēr viņa faktiskā dzīvesvieta no 2002.gada bija strīdus dzīvoklis. Vienkārši pieteicējs nepievērsa pietiekami lielu uzmanību dzīvesvietas deklarēšanas svarīgumam. Turklāt, deklarējoties pie mātes, pieteicējs izpildīja likumdevēja noteikto pienākumu būt sasniedzam tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību.
[3.5] 2010.gada 28.augustā pieteicējs noslēdza laulību ar /pers. F/, kuras deklarētā dzīvesvietas adrese no 2010.gada

7.jūnija līdz 2012.gada 6.martam bija strīdus dzīvoklī. Ja neņem vērā šo apstākli, jāsecina, ka pirms laulības un divus gadus pēc laulības pieteicējs dzīvoja ar māti, bet viņa sieva dzīvoja vienatnē strīdus dzīvoklī, kurš turklāt pirms tam stāvēja tukšs. Taču tas tā nav bijis. Pieteicēja ieskatā, šie apstākli ir būtiski, tāpēc tie ir ņemami vērā, jo tie apstiprina, ka pieteicējs nav nodarbojies ar saimniecisko darbību, kā arī strīdus dzīvokli nav pārdevis spekulatīvos nolūkos. To apstiprina arī fakts, ka neilgi pirms strīdus dzīvokļa pārdošanas pieteicējs iegādājās funkcionāli līdzīgu nekustamo īpašumu.

[4] Dienests pirmās instances tiesai iesniegtajā paskaidrojumā, atsaucoties uz pārsūdzētajā lēmumā ietvertajiem argumentiem, pieteikumu lūdzis noraidīt.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 11.novembra spriedumu pieteikums noraidīts. Spriedums motivēts ar šādiem argumentiem un apsvērumiem.

[5.1] 2002.gada 13.februārī starp Centrālo dzīvojamo māju privatizācijas komisiju un pieteicēju tika noslēgts pirkuma līgums par strīdus dzīvokļa iegādi par 1626,52 latiem (2314,33 *euro*) jeb 58,09 sertifikātiem (*lietas 64.-65.lapa*). Arī atbilstoši 2002.gada 5.marta ierakstam zemesgrāmatā strīdus dzīvoklis iegādāts par 1626,52 latiem (*lietas 69.lapa*).

2010.gada 28.augustā starp pieteicēju un /pers. F/ noslēgta laulība (*lietas 75.lapa*). Atbilstoši Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra datiem starp laulātajiem nav noslēgta vienošanās par mantas šķirtību (*lietas 76.lapa*).

2012.gada 27.februārī starp pieteicēju un /pers. I/ noslēgts pirkuma līgums par strīdus dzīvokļa pārdošanu par 15 000 latiem (21 343,08 *euro*) (*lietas 66.-68.lapa*). Arī atbilstoši 2012.gada 8.marta ierakstam zemesgrāmatā strīdus dzīvoklis pārdots par 15 000 latiem (*lietas 69.lapa*).

[5.2] Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.^{9}pants (*redakcijā, kāda bija spēkā strīdus dzīvokļa atsavināšanas brīdī*) regulē, kā nosakāms ienākums no kapitāla. Minētā panta pirmā daļa noteic, ka kapitāla pieaugumu nosaka, no kapitāla aktīvu atsavināšanas cenas atņemot iegādes vērtību un kapitāla aktīvā veikto ieguldījumu vērtību kapitāla aktīva turēšanas laikā. Šā panta otrās daļas 4.punkts noteic, ka kapitāla aktīvi ir nekustamais īpašums (ieskaitot nekustamā īpašuma iegūšanas tiesības), savukārt trešā daļa noteic, ka panta pirmajā daļā noteiktais ienākums no kapitāla aktīvu atsavināšanas ietver arī ienākumus no darījumiem, kas vērsti uz kapitāla aktīvu iegūšanas tiesību atsavināšanu. Tātad ienākums no kapitāla, kas ir arī nekustamais īpašums, ir apliekams ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, ja vien nav konstatējami likumā paredzētie izņēmuma gadījumi.

[5.3] Proti, likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 33.punkts noteic, ka gada apliekamajā ienākumā netiek ietverti un ar nodokli netiek aplikti ienākumi no nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas maksātāja īpašumā (no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā) ir ilgāk par 60 mēnešiem un vismaz 12 mēnešus līdz atsavināšanas līguma noslēgšanas dienai ir personas deklarētā dzīvesvieta (kas nav deklarēta kā maksātāja papildus adrese).?

Tātad, lai piemērotu iepriekš minēto tiesību normu un ienākumu no nekustamā īpašuma atsavināšanas neapliktu ar nodokli, jāpastāv diviem kumulatīviem priekšnoteikumiem:

1) nekustamajam īpašumam personas īpašumā jāatrodas ilgāk par 60 mēnešiem no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā;

2) vismaz 12 mēnešus līdz atsavināšanas līguma noslēgšanas dienai īpašumam ir jābūt personas deklarētajai dzīvesvietai.

[5.4] No lietas materiāliem izriet un lietā nav strīda par to, ka strīdus dzīvoklis ir bijis pieteicēja īpašumā ilgāk par 60 mēnešiem. Tātad izpildās viens no diviem kumulatīvajiem likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" noteiktajiem priekšnoteikumiem.

Savukārt, pārbaudot to, vai izpildās otrs priekšnoteikums, proti, vismaz 12 mēnešus līdz atsavināšanas līguma noslēgšanas dienai nekustamajam īpašumam ir jābūt personas deklarētajai dzīvesvietai, tiesa no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Iedzīvotāju reģistra departamenta izziņas (*lietas 11.lapa*) konstatēja, ka pieteicēja deklarētā dzīvesvieta no 1997.gada 20.janvāra līdz 2012.gada 26.martam bija /adrese/, kas nav strīdus dzīvokļa adrese. Tātad neizpildās otrs likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 33.punktā noteiktais priekšnoteikums, lai pieteicēju atbrīvotu no pienākuma maksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli no strīdus dzīvokļa atsavināšanas rezultātā gūtā ienākuma.

Tādējādi, tā kā konkrētajā gadījumā nav izpildījušies abi likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 33.punktā noteiktie kumulatīvie kritēriji, tiesa atzina, ka pieteicēja gūtais ienākums no strīdus dzīvokļa atsavināšanas nav atbrīvojams no aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

[5.5] Ievērojot minēto, tiesa piekrita dienestam, ka saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.^{9}panta pirmo daļu pieteicējam ir nosakāms ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais ienākums 13 373,48 latu (19 028,75 *euro*) apmērā (strīdus dzīvokļa atsavināšanas cena 15 000 lati – strīdus dzīvokļa iegādes vērtība 1626,52 lati). Līdz ar to pieteicējam pamatoti noteikts pienākums iemaksāt valsts budžetā iedzīvotāju ienākuma nodokli 2006,02 latu (2854,31 *euro*) apmērā (15 procenti no 13 373,48 latiem), kā to noteic likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 15.panta 3.^{1}daļa.

[5.6] Savukārt saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 29.panta otro daļu par nodokļu un nodevu maksājuma samaksas termiņa nokavējumu maksātājam tiek aprēķināta nokavējuma nauda – no laikā nenomaksātā pamatparāda 0,05 procenti par katru nokavēto dienu, ja konkrētā nodokļa likumā nav noteikti citi nokavējuma naudas apmēri. Pamatojoties uz minēto tiesību normu, tiesa atzina, ka dienests pamatoti aprēķināja pieteicējam budžetā maksājamo nokavējuma naudu 3911,83 latu (5566,03 *euro*) apmērā.

[5.7] Vērtējot pieteicēja argumentu, ka strīdus dzīvoklī no 2010.gada 7.jūnija līdz 2012.gada 6.martam (proti, vairāk kā

12 mēnešus pirms strīdus dzīvokļa atsavināšanas) bija deklarēta viņa sieva /pers. F/, tiesa norādīja, ka šim apstāklim konkrētās lietas ietvaros nav būtiskas nozīmes, jo likumdevējs ir noteicis konkrētus priekšnosacījumus, kuriem jāizpildās tieši uz nekustamā īpašuma īpašnieku (konkrētajā gadījumā uz pieteicēju), kas atsavina to. Šajā sakarā par būtisku apstākli tiesa atzina to, ka strīdus dzīvoklis nav iegādāts pieteicēja un viņa sievas laulības laikā, bet gan ilgāku laiku pirms laulības noslēgšanas.

[5.8] Vienlaikus tiesa atzina par maz ticamu pieteicēja argumentu, ka pieteicējs visu laiku kopš strīdus dzīvokļa iegādes 2002.gada 13.februārī līdz tā atsavināšanai bija deklarēts savas mātes dzīvesvietā tā iemesla pēc, ka neuzskatīja par būtisku deklarēt savu jauno dzīvesvietu. Tiesas ieskatā, šādam argumentam būtu lielāka ticamība, ja laika periods no strīdus dzīvokļa iegādes līdz tā atsavināšanai nebūtu tik ilgs, kā tas ir šajā gadījumā. Tā kā izskatāmajā gadījumā tie ir desmit gadi, nav ticami, ka visā minētajā periodā pieteicējam neradās nepieciešamība pēc patiesās dzīvesvietas deklarēšanas vai arī neērtības, kas ir saistītas ar patiesās dzīvesvietas nedeklarēšanu, jo saskaņā ar Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 1.pantu dzīvesvietas deklarēšanas mērķis ir panākt, lai ikviena persona būtu sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību.

Tiesa vērsa pieteicēja uzmanību uz to, ka personu pienākums deklarēt savu dzīvesvietu pastāv jau kopš 2003.gada 1.jūlija (nevis no 2008.gada, kā to norāda pieteicējs), kad stājās spēkā 2002.gada 20.jūnijā pieņemtais Dzīvesvietas deklarēšanas likums. Turklāt arī pirms minētā likuma pieņemšanas personām bija pienākums reģistrēt savu dzīvesvietu, kur tās ir sasniedzamas, kā to noteica Ministru kabineta 2001.gada 27.decembra noteikumi Nr.542 "Personu pierakstīšanas un izrakstīšanas pagaidu kārtība" un ar Latvijas Republikas Ministru Padomes 1993.gada 12.februāra lēmumu Nr.76 apstiprinātie "Iedzīvotāju pierakstīšanas un izrakstīšanas noteikumi Latvijas Republikā".

[6] Par Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 11.novembra spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, norādot turpmāko.

[6.1] Tiesa izskatīja lietu bez pieteicēja klātbūtnes, neskatoties uz pieteicēja lūgumu par lietas izskatīšanas atlikšanu darba nespējas dēļ. Turklāt pavēste uz tiesas sēdi 2014.gada 4.novembrī tika saņemta tikai 2014.gada 31.oktobrī.

[6.2] Tiesa lietu ir izskatījusi pārāk īsā termiņā, neiedziļinoties pieteicēja argumentācijā un faktiskajos apstākļos. Tiesa nav ņēmusi vērā, ka pieteicējs dzīvoja ar savu sievu strīdus dzīvoklī, nevis ar māti dzīvoklī, kurā pieteicējs ir deklarēts kopš bērnības. Nedeklarēšanās faktiskajā dzīvesvietā līdz šim nav radījusi nelabvēlīgas sekas, jo Dzīvesvietas deklarēšanas likuma mērķis – panākt, lai persona būtu sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību – ir izpildīts, pieteicējam esot deklarētam mātes dzīvoklī.

[6.3] Pieteicēja ieskatā, atbilstība formālajiem kritērijiem ir svarīgs apstāklis, it īpaši nodokļu lietās, tomēr ir svarīgi arī attiecīgā darījuma faktiskie apstākļi. Tiesu praksē nodokļu lietās atzīts, ka pat visi formāli atbilstoši rēķini nedod tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu, ja nevar pierādīt šī darījuma faktiskos apstākļus.

[6.4] Tiesa nav izmantojusi teleoloģisko tulkošanas metodi, jo no likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" iepriekšējām redakcijām ir secināms, ka likumdevēja mērķis bija neaplikt ar iedzīvotāju ienākuma nodokli tos darījumus, kuros nebija saimnieciskās darbības un spekulatīvu pazīmju, proti, no sava īpašuma pārdošanas darījumiem tika nodalīti tie darījumi, kuriem bija saimnieciskās darbības pazīmes. Savukārt šobrīd nekustamā īpašuma atsavināšanas rezultātā gūtais ienākums netiek aplikts ar nodokli, ja ienākums tiek ieguldīts funkcionāli līdzīgā nekustamajā īpašumā, kā tas ir pieteicējas gadījumā.

[7] Dienests paskaidrojumos par apelācijas sūdzību norādījis, ka tā ir nepamatota un noraidāma pārsūdzētajā lēmumā minēto argumentu dēļ. Papildus paskaidrots, ka tiesa vispusīgi un objektīvi izvērtēja lietā esošos pierādījumus un lietas faktiskos apstākļus. Tas vien, ka procesa dalībnieka un tiesas viedoklis atšķiras, nevar būt par pamatu secinājumam, ka tiesa nav noskaidrojusi objektīvo patiesību. Turklāt, nepiekrītot dienesta noteiktajam nodokļu maksājuma lielumam, pieteicējam pašam ir pienākums piedalīties pierādījumu vākšanā.

[8] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāvis uzturēja apelācijas sūdzību un lūdza pieteikumu apmierināt, savukārt dienesta pārstāve apelācijas sūdzību neatzina un pieteikumu lūdza noraidīt.

Motīvu daļa

[9] Lietā izšķirams jautājums par to, vai pieteicējam ir pienākums maksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli no ienākumiem, kas gūti strīdus dzīvokļa atsavināšanas rezultātā.

[10] Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 1.panta pirmās daļas 4.punkts noteic, ka iedzīvotāju ienākuma nodoklis ir nodoklis, ar ko apliek fiziskās personas gūtos ienākumus, un tas sastāv no nodokļa par ienākumu no kapitāla, tajā skaitā nodokļa no kapitāla pieauguma.

Minētā likuma 8.panta trešās daļas 11.punkts noteic, ka pie pārējiem fiziskās personas ienākumiem, par kuriem ir jāmaksā nodoklis, tiek pieskaitīti ienākumi no nekustamā īpašuma atsavināšanas un cita kapitāla aktīvu atsavināšanas ienākums atbilstoši šā likuma $11.^{9}$pantam, ja šā likuma 9.pantā nav noteikts citādi. Atbilstoši 9.panta pirmās daļas 33.punktam maksātāja gada apliekamajā ienākumā netiek ietverti un ar iedzīvotāju ienākuma nodokli netiek aplikti ienākumi no nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas maksātāja īpašumā (no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts

zemesgrāmatā) ir ilgāk par 60 mēnešiem un vismaz 12 mēnešus līdz atsavināšanas līguma noslēgšanas dienai ir personas deklarētā dzīvesvieta (kas nav deklarēta kā maksātāja papildu adrese).

Tātad saskaņā ar norādītajām tiesību normām ienākums, kas gūts no nekustamā īpašuma atsavināšanas ir apliekams ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, ja vien atsavinātais nekustamais īpašums personas īpašumā nav bijis ilgāk par 60 mēnešiem un 12 mēnešus tas bija personas deklarētā dzīvesvieta. Minētie kritēriji, kuriem iestājoties ienākums tiek kvalificēts kā ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekams ienākums, ir kumulatīvi, proti, tikai tad, ja iestājas abi kritēji, persona tiek atbrīvota no nodokļa samaksas pienākuma.

Pirmās instances tiesa, izvērtējot lietas faktiskos apstākļus un lietā iegūtos pierādījumus, konstatēja, ka izskatāmajā lietā ir izpildījies tikai viens no minētajiem kritērijiem, proti, strīdus dzīvoklis pieteicēja īpašumā bija ilgāk par 60 mēnešiem. Taču otrs kritērijs, proti, strīdus dzīvoklis bija pieteicēja deklarētā dzīvesvietas adrese vismaz 12 mēnešus 60 mēnešu periodā nav izpildījies. Līdz ar to tiesa atzina, ka uz pieteicēju nav attiecināms likumdevēja paredzētais izņēmums, tāpēc pieteicējam ir pienākums maksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli no strīdus dzīvokļa atsavināšanas rezultātā gūtā ienākuma.

Izvērtējusi pirmās instances tiesas sprieduma pamatojumu kopsakarā ar lietas dalībnieku paskaidrojumiem un apelācijas sūdzības argumentiem, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un piemērojusi atbilstošās tiesību normas, kā rezultātā ir izdarījusi pareizus secinājumus. Līdz ar to apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas argumentācijai (*sk. šā sprieduma 5.1.-5.7.punktu*) un atkārtoti to nenorāda. Savukārt saistībā ar apelācijas sūdzības argumentiem apgabaltiesa norāda turpmāko.

[11] Pieteicējs neapstrīd lietā konstatēto faktu, ka strīdus dzīvoklis nebija pieteicēja deklarētā dzīvesvietas adrese. Apelācijas sūdzībā plaši skaidroti iemesli, kāpēc pieteicējs savu dzīvesvietu nebija deklarējis strīdus dzīvoklī. Pieteicēja ieskatā, šie iemesli ir svarīgi, jo likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta trešās daļas 33.punkta norma nav tulkojama formāli, proti, nav pietiekami konstatēt tikai to, ka nav iestājies kāds no šajā normā paredzētajiem nosacījumiem, bet ir nepieciešams noskaidrot iemeslus, kuru dēļ attiecīgais nosacījums nav iestājies.

Apgabaltiesa šādam viedoklim nepiekrīt, jo ne no minētās tiesību normas, ne arī no Ministru kabineta 2010.gada 10.septembra noteikumiem Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" (*sk. 45.-48.punktu*) apstiprinājums šādam pieteicēja viedoklim neizriet, proti, pretēji pieteicēja viedoklim, likumdevējs nav paredzējis, ka, neiestājoties kādam no tā noteiktajiem kritērijiem, būtu jāskaidro attiecīgie iemesli.

Vienlaikus apgabaltiesa vērš pieteicēja uzmanību uz to, ka minēto argumentu vairākkārt ir vērtējis Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Augstākā tiesa). Piemēram, Augstākās tiesas kopsēdē 2015.gada 30.martā taisītajā spriedumā lietā Nr.SKA-26/2015 norādīts, ka "likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 33.punkta mērķis ir atbrīvot no iedzīvotāju ienākuma nodokļa gadījumā, ja persona atsavina savu pamata dzīvesvietu. Pieteicēja, deklarējot dzīvesvietu pie vīra, ir minētās normas izpratnē juridiski apstiprinājusi faktu, ka viņas pamata dzīvesvieta jau ilgstoši vairs nav atsavinātais dzīvoklis, bet gan cita dzīvesvieta. Līdz ar to likumā noteiktais izņēmums uz pieteicējas situāciju vairs nav attiecināms. Pat ja faktiskā pamata dzīvesvieta ir saglabājusies dzīvoklī, likums attiecībā uz nodokļa maksāšanas pienākumu tomēr skaidri nosaka tieši deklarēšanas faktu par juridisku nozīmīgu" (*sk. norādītā sprieduma 8.punktu*). Līdzīgas atziņas paustas arī pēc minētā kopsēdes sprieduma pieņemtajos Augstākās tiesas rīcības sēdes lēmumos (*sk., piemēram, 2015.gada 2.aprīļa rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-676/2015 5.punktu*).

Tātad, kā atzinusi Augstākā tiesa, šajā lietā piemērojamās tiesību normas (likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 33.punkta) mērķis ir atbrīvot no nodokļa samaksas pienākuma personu, kas atsavina savu pamata dzīvesvietu. Izskatāmajā lietā nav strīda, ka pieteicējs strīdus dzīvoklī nekad nebija deklarēts, līdz ar to nav nekāda pamata runāt, ka pieteicējs būtu atsavinājis savu pamata dzīvesvietu. Vienlaikus no minētajām Augstākās tiesas atziņām izriet, ka arī tad, ja personas faktiskā dzīvesvieta tomēr bija atsavinātajā nekustamajā īpašumā, tam nav juridiskas nozīmes, vērtējot personas nodokļa samaksas pienākumu, jo likumdevējs par juridiski nozīmīgu noteicis tieši deklarēšanas faktu.

Līdz ar to pieteicēja norādītajiem apstākļiem, ka viņš faktiski dzīvoja strīdus dzīvoklī, kā arī iemesliem, kāpēc pieteicējs savu dzīvesvietu nedeklarēja strīdus dzīvoklī, nav izšķirošas un juridiskas nozīmes, skaidrojot, vai pieteicējs ir atbrīvojams no nodokļa samaksas pienākuma. Skaidrojot šo jautājumu, nav nozīmes arī tam, ka strīdus dzīvoklī 12 mēnešus bija deklarēta pieteicēja laulātā, jo, kā pareizi norādījusi pirmās instances tiesa, dzīvesvietas deklarēšana atsavinātajā nekustamajā īpašumā ir attiecināta uz nekustamā īpašuma īpašnieku, nevis uz viņa radiniekiem.

[12] Pieteicēja pārstāvis apgabaltiesas sēdē pauda viedokli, ka minētās Augstākās tiesas atziņas izskatāmajā lietā nav piemērojamas, jo šajā lietā ir atšķirīgi faktiskie apstākļi.

Šāds pieteicēja pārstāvja apgalvojums ir kļūdains, jo arī lietā, kurā 2015.gada 30.martā taisīts Augstākās tiesas spriedums Nr.SKA-26/2015, konstatēts, ka pieteicēja atsavināja tādu nekustamo īpašumu, kas tās īpašumā bija ilgāk par 60 mēnešiem, taču 12 mēnešus šajā periodā tas nebija pieteicējas deklarētā dzīvesvietas adrese. Pretēji pieteicēja pārstāvja norādēm, arī minētajā lietā pieteicēja nebija nodarbojusies ar nekustamo īpašumu regulāru un sistemātisku pārdošanu. Šādi apstākļi nav konstatēti arī lietā, kurā ar Augstākās tiesas 2015.gada 2.aprīļa lēmumu Nr.SKA-626/2015 atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību. Turklāt abās šajās lietās konstatēts, ka pieteicēji bija deklarējuši savu dzīvesvietu atsavinātajos nekustamajos īpašumos, taču deklarēšanas ilgums nepārsniedza 12 mēnešus vai arī tas neiekļāvās laika periodā, kurā personas īpašumā bija atsavinātais nekustamais īpašums. Savukārt izskatāmajā lietā pieteicējs vispār nebija deklarējies strīdus dzīvoklī, kas vēl jo vairāk norāda uz to, ka nav notikusi pieteicēja pamata dzīvesvietas atsavināšana.

Ņemot vērā norādītos apstākļus, kā arī izskatāmās lietas faktiskos apstākļus un to, ka arī šajā lietā ir piemērojama likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 33.punkta norma, apgabaltiesa nekonstatē pamatu atkāpties no minētajos Augstākās tiesas nolēmumos paustajām atziņām.

[13] Pieteicēja pārstāvja ieskatā, no likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" grozījumu anotācijas izriet, ka šā likuma 9.panta pirmās daļas 33.punkta norma var tikt piemērota arī tad, ja netiek konstatēts kāds no tajā ietvertajiem kritērijiem, proti, ir pietiekami konstatēt tikai vienu likumdevēja noteikto kritēriju. Apgabaltiesa nepiekrīt šādam viedoklim.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 33.punkta norma minētajā likumā ietverta ar 2009.gada 1.decembra likuma "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" 6.punktu. Minētā likumprojekta anotācijā ir norādīts, ka attiecībā uz ienākumu no nekustamā īpašuma pārdošanas ir noteikts izņēmums – ar nodokli netiks aplikts ienākums no nekustamā īpašuma pārdošanas, kas bijis fiziskās personas īpašumā vismaz piecus gadus *un* tikpat ilgi kalpojis kā personas deklarētā dzīvesvieta (*sk.* http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/81EEDC8818B910D4C225766200366A26?OpenDocument)

Tātad jau no likumprojekta anotācijas nepārprotami ir secināms, ka persona no nodokļa samaksas pienākuma ir atbrīvojama tikai tad, ja izpildās abi norādītie nosacījumi (turklāt sākotnēji bija paredzēts deklarēšanas ilgumu noteikt 60 mēnešus, nevis 12 mēnešus, kā tas tika noteikts tiesību normā). Apgabaltiesa, pretēji pieteicēja viedoklim, nekonstatē, ka minētajā anotācijā likumdevējs būtu norādījis uz nepieciešamību konstatēt vismaz vienu no tā noteiktajiem kritērijiem. Šāda likumdevēja nostāja neizriet arī no likuma "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" 2013.gada 17.septembra anotācijas, jo arī tajā tiek runāts par piecu gadu *un* 12 mēnešu periodiem (sk. http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/A941C6E56C49A67DC2257BF70047C61C?OpenDocument). Par to, ka ir nepieciešams konstatēt abu, nevis viena kritērija esību, liecina saikļa "un" lietošana gan pašā tiesību normā, gan likumprojekta anotācijā. Ja likumdevējs būtu vēlējies noteikt, ka ir pietiekami konstatēt tikai vienu no norādītajiem kritērijiem, tad tiktu lietots saiklis "vai".

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa nepiekrīt pieteicēja pārstāvim, ka ir pietiekami konstatēt tikai vienu no likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 33.punktā paredzētajiem nosacījumiem, otra nosacījuma neiestāšanos konkrētajā gadījumā vērtējot kā formālu un nenozīmīgu.

[14] Pieteicējs uzskata, ka, tulkojot likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 33.punkta normu, nepieciešams ņemt vērā šīs normas vēsturisko redakciju, kā arī tās tiesību normu redakcijas, kas pieņemtas pēc strīdus dzīvokļa atsavināšanas.

Līdz 2009.gada 31.decembrim likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" noteica, ka gada apliekamajā ienākumā netiek ietverti un ar nodokli netiek aplikti ienākumi no sava īpašuma atsavināšanas, izņemot ienākumu no tāda nekustamā īpašuma pārdošanas, kas ir bijis personas īpašumā mazāk par 12 mēnešiem (sk. likuma 9.panta pirmās daļas 19.punkta "a" un "e" apakšpunktus). Tātad līdz minētajam laika posmam ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas tika aplikts ar nodokli vien tad, ja atsavinātais nekustamais īpašums personas īpašumā bija mazāk par 12 mēnešiem (kā arī tad, ja persona, pārdodot nekustamos īpašums, veica saimniecisko darbību).

No 2010.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.decembrim likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" noteica jau iepriekš norādīto, ka nodoklis no nekustamā īpašuma atsavināšanas nav jāmaksā, ja atsavinātais nekustamais īpašums personas īpašumā bija ilgāk par 60 mēnešiem un vismaz 12 mēnešus līdz tā atsavināšanai bija personas deklarētā dzīvesvieta (sk. šajā lietā piemērojamo likuma 9.panta pirmās daļas 33.punktu).

Kopš 2014.gada 1.janvāra likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 33.punkts noteic, ka nekustamā īpašuma atsavināšanas rezultātā gūtais ienākums netiek aplikts ar nodokli, ja nekustamais īpašums personas īpašumā ir ilgāk par 60 mēnešiem un persona tajā savu dzīvesvietu ir deklarējusi vismaz 12 mēnešus pēc kārtas. Vienlaikus 2014.gada 1.janvārī likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" tika papildināts ar pieteicēja norādīto 9.panta pirmās daļas $34.^2$punktu, kas noteic, ka gada apliekamajā ienākumā netiek ietverti un ar nodokli netiek aplikts ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas (attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā kā maksātāja vienīgais nekustamais īpašums), ja šis ienākums no jauna tiek ieguldīts funkcionāli līdzīgā nekustamajā īpašumā 12 mēnešu laikā pēc nekustamā īpašuma atsavināšanas vai arī pirms nekustamā īpašuma atsavināšanas.

Pamatojoties uz minētajām tiesību normām un attiecīgo likumprojektu anotācijām, pieteicējs uzskata, ka likumdevēja mērķis bija ar nodokli aplikt vienīgi tādus nekustamā īpašuma atsavināšanas rezultātā gūtos ienākumus, kas saistīti ar spekulatīviem darījumiem vai arī gūti saimnieciskās darbības ietvaros. Taču, tā kā pieteicējs spekulatīvos darījumus nav veicis, bet ir atsavinājis savu vienīgo nekustamo īpašumu, tad, pieteicēja ieskatā, attiecīgo ienākumu apliekot ar nodokli, netiek sasniegts likumdevēja noteiktais mērķis.

Vērtējot šādu argumentu, apgabaltiesa norāda, ka likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" ietvertais pamatprincips ir tāds, ka personai jāmaksā nodoklis par visiem tās ienākumiem, ciktāl likumdevējs nav paredzējis citādi. Tātad personas atbrīvojums no pienākuma maksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli ir izņēmums no vispārējā nodokļu maksāšanas pienākuma. Tiesību teorijā ir atzīts, ka saskaņā ar principu *singularia non sunt extenda* likumā noteiktie izņēmumi nav interpretējami paplašināti un līdz ar to arī nav piemērojami pēc analoģijas. Šāds uzskats ir pamatots ar apsvērumu, ka izņēmuma noteikumu paplašinātas iztulkošanas gadījumā vai gadījumā, kad tie tiek piemēroti pēc analoģijas, pastāv risks izjaukt likumā ietverto kopsakaru starp "noteikumu" un "izņēmumu no noteikuma". Citiem vārdiem, ja kāds likuma noteikums domāts konkrētam izņēmuma gadījumam vai šādu gadījumu grupai, tad minētajā noteikumā paredzētās tiesiskās sekas nav

attiecināmas uz dzīves gadījumiem, kuros nav radusies šāda izņēmuma situācija. Tāpat nepieciešams izvairīties no tā, ka izņēmuma noteikuma pārāk plašas iztulkošanas vai analoģiskas piemērošanas rezultātā tiktu pilnībā grozīts likumdevēja nolūks jeb likuma mērķis (*sk. Satversmes tiesas 2011.gada 13.decembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr.2011-15-01 9.5.apakšpunktu*).

Tātad likumā paredzētie izņēmumi nevar tikt piemēroti paplašināti, kā arī pēc analoģijas. To savos nolēmumos ir atzinusi arī Augstākā tiesa, norādot, ka atbrīvojumiem no nodokļa maksāšanas ir skaidri jābūt noteiktiem likumā un tie ir interpretējami šauri. Tāpēc būtu jāatturas pēc analoģijas piemērot nodokļa atvieglojumu, ja likums tādu skaidri neparedz (*sk., piemēram, Augstākās tiesas 2013.gada 28.marta sprieduma lietā Nr.SKA-23/2013 11.punktu, 2013.gada 27.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-602/2013 10.punktu*). Tātad persona no nodokļa samaksas pienākuma ir atbrīvojama vienīgi likumdevēja skaidri noteiktajos izņēmuma gadījumos, tos nepaplašinot.

Kā redzams no lietas, pieteicējs strīdus nekustamo īpašumu atsavināja 2012.gada 27.februārī. Tas nozīmē, ka saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 19.panta 5.^{3}daļu pieteicējam deklarācija par ienākumu no kapitāla bija jāiesniedz līdz 2012.gada 16.aprīlim un, ievērojot šā panta 3.^{2}daļu, nodoklis valsts budžetā jāsamaksā līdz 2012.gada 2.maijam. Atbilstoši iepriekš norādītajām likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" tiesību normām šajā laika periodā (laikā, kad pieteicējs atsavināja strīdus dzīvokli, kad pieteicējam bija jāiesniedz deklarācija un jāsamaksā nodoklis) spēkā bija likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 33.punkta redakcija, kurā, kā vairākkārt jau minēts, likumdevējs skaidri noteica, ka persona no nodokļa samaksas atbrīvojama vienīgi tad, ja atsavinātais nekustamais īpašums tās īpašumā bija vismaz 60 mēnešus *un* vismaz 12 mēnešus šajā periodā tajā bija deklarēta šīs personas dzīvesvieta. Tā kā pieteicēja gadījumā šis likumdevēja noteiktais izņēmums nav iestājies, tad, pretēji pieteicēja viedoklim, nav konstatējams tiesisks pamats pieteicēja atbrīvošanai no iedzīvotāju ienākuma nodokļa samaksas, aizbildinoties ar to, ka pieteicējs ir atsavinājis vienīgo nekustamo īpašumu.

Par to, vai ir maksājams iedzīvotāju ienākuma nodoklis no tāda nekustamā īpašuma atsavināšanas rezultātā gūtā ienākuma, kurš vienīgais bija personas rīcībā 60 mēnešus līdz atsavināšanas dienai, runā likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 33.^{1}punkts. Taču šī tiesību norma, tāpat kā iepriekš minētais likuma 9.panta pirmās daļas 34.^{2}punkts, stājās spēkā tikai 2014.gada 1.janvārī jeb vairāk kā pusotru gadu pēc šajā lietā vērtējamā darījuma. Kā redzams no likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli", likumdevējs šā likuma 9.panta pirmās daļas 33.^{1} un 34.^{2}punkta normai nav paredzējis atpakaļvērstu spēku, līdz ar to šīs tiesību normas jeb tajā paredzētais atbrīvojums no nodokļa samaksas uz pieteicēju nav attiecināms. Tāpēc arī tas apstāklis, ka pieteicējs, atsavinot strīdus dzīvokli, iespējams, to ieguldīja funkcionāli līdzīgajā nekustamajā īpašumā, pretēji pieteicēja viedoklim, nedod tiesisku pamatu pieteicēja atbrīvošanai no nodokļa samaksas pienākuma.

[15] Ievērojot iepriekš izdarītos secinājumus, apgabaltiesa neuzskata par nepieciešamu atrunāt pārējos, emocionāli piesātinātos apelācijas sūdzības argumentus, jo to izvērtēšanas rezultātā apgabaltiesa atzīst, ka tiem nav nozīmes šajā lietā risināmā strīda izšķiršanai un tie nevar ietekmēt apgabaltiesas secinājumus par to, ka pieteicējam izskatāmajā gadījumā ir pienākums maksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli.

[16] Savukārt, vērtējot apelācijas sūdzības argumentu, ka pirmās instances tiesa pieteicēju par tiesas sēdi 2014.gada 4.novembrī informēja tikai piecas dienas pirms tiesas sēdes, kas ir vērtējams kā ļoti īss laiks, apgabaltiesa norāda turpmāko.

Administratīvā procesa likuma 130.panta pirmā daļa noteic, ka administratīvā procesa dalībniekus aicina uz tiesu ar tiesas pavēsti. Saskaņā ar šā likuma 132.panta pirmo daļu tiesas pavēsti nogādā un izsniedz Paziņošanas likumā noteiktajā kārtībā.

Paziņošanas likuma 4.panta pirmā daļa noteic, ka fiziskajai personai dokumentu paziņo uz deklarētās dzīvesvietas adresi vai deklarācijā norādīto papildu adresi. Dokumentu var paziņot uz citu adresi gadījumā, ja adresāts norādījis uz objektīviem apstākļiem, kādēļ tas nepieciešams. Adresātam ir pienākums būt sasniedzamam norādītajā adresē. Atbilstoši šā likuma 8.panta trešajai daļai dokuments, kas paziņots kā ierakstīts pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā.

Kā redzams no lietas materiāliem un ierakstiem Tiesu informācijas sistēmā, pavēste uz pirmās instances tiesas sēdi 2014.gada 4.novembrī sagatavota 2014.gada 13.oktobrī, savukārt lietas dalībniekiem nosūtīta 2014.gada 14.oktobrī. Pieteicējam tā nosūtīta uz pieteicēja deklarēto dzīvesvietas adresi, kas ir norādīta arī pieteikumā (*lietas 47.lapa*).

Tā kā pavēste nosūtīta kā ierakstīts pasta sūtījums, apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējam tā paziņota 2014.gada 21.oktobrī jeb septītajā dienā pēc tās nodošanas pastā. Laika posms no 2014.gada 21.oktobra līdz 2014.gada 4.novembrim ir 14 dienas jeb divas nedēļas, kas, apgabaltiesas ieskatā, ir pietiekams laiks, lai informētu personu par nepieciešamību ierasties uz tiesas sēdi.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa, pretēji pieteicēja apgalvojumiem, nekonstatē, ka pirmās instances tiesa būtu nepienācīgi (nesavlaicīgi) informējusi pieteicēju par tiesas sēdi. Tas apstāklis, ka pieteicējs ierakstīto pasta sūtījumu, iespējams, saņēma piecas dienas pirms tiesas sēdes, nenorāda uz pirmās instances tiesas pieļautajiem procesuālajiem pārkāpumiem, jo, kā jau minēts, pavēste pieteicējam nosūtīta likumā noteiktajā kārtībā, un tas apstāklis, ka pieteicējs pasta iestādē to ir saņēmis vēlāk, nemaina likumā iekļautu septiņu dienu prezumpciju saistībā ar dokumenta paziņošanu.

[17] Kā vēl vienu pārkāpumu pirmās instances tiesas rīcībā pieteicējs saskata to, ka tiesa izskatīja lietu bez pieteicēja

klātbūtnes, lai gan pati tiesa pieteicēja neierašanās uz tiesas sēdi atzina par attaisnojošu sakarā ar pieteicēja darbnespēju. Saistībā ar šādu argumentu norādāms turpmākais.

Pirmkārt, no Administratīvā procesa likuma 214.panta pirmās daļas izriet, ka tad, ja uz tiesas sēdi nav ieradies kāds no administratīvā procesa dalībniekiem, tiesa sāk lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar šā likuma 268. vai 269.pantu nav pamats to atlikt. Tiesas pienākums atlikt lietas izskatīšanu noteikts Administratīvā procesa likuma 268.pantā. Administratīvā apgabaltiesa nekonstatē, ka izskatāmajā gadījumā būtu iestājušies šajā tiesību normā minētie obligātie lietas izskatīšanas atlikšanas nosacījumi. Arī pieteicējs uz to nav norādījis.

Savukārt Administratīvā procesa likuma 269.pants regulē gadījumus, kad jautājuma izlemšanu par lietas izskatīšanas atlikšanu likumdevējs ir atstājis tikai un vienīgi tiesas kompetencē. Administratīvā procesa likuma 269.pants neuzliek tiesai pienākumu lietas izskatīšanu atlikt, bet piešķir tiesai rīcības brīvību izvērtēt, vai lietu iespējams izskatīt bez personas, kas nav ieradusies uz tiesas sēdi, klātbūtnes. Ja tiesa konstatē, ka lietu var izskatīt bez personas klātbūtnes, tai šādā gadījumā nav lietas izskatīšana jāatliek. Lietas atlikšanai vai neatlikšanai šādā gadījumā nav sakara ar to, vai persona uz tiesas sēdi nav ieradusies attaisnojošu vai neattaisnojošu iemeslu dēļ, bet gan, vai personas, kura nav ieradusies, klātbūtne tiesas sēdē ir nepieciešama lietas apstākļu noskaidrošanai. Ja lietas apstākļi ir pietiekami skaidri, tiesai nav pamata atlikt sēdi uz to aicinātās vai izsauktās personas neierašanās dēļ (*sal. Augstākās tiesas 2012.gada 27.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-202/2012 9.punkts*). Procesa dalībnieks nevar paļauties, ka lietas izskatīšana tiks atlikta (*sk., piemēram, Augstākās tiesas 2012.gada 27.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-202/2012 11.punktu*).

Kā redzams no tiesas sēžu protokola, pirmās instances tiesa, lemjot jautājumu par to, vai lietu ir izspējams izskatīt bez pieteicēja klātbūtnes, ir konstatējusi, ka lietas būtība ir skaidra, pierādījumi ir pietiekami un arī pieteicējs ir sniedzis skaidru viedokli, līdz ar to, nekonstatējot Administratīvā procesa likuma 268. un 269.pantā noteiktos gadījumus, pirmās instances tiesa atzina, ka lietu ir iespējams izskatīt bez pieteicēja klātbūtnes (*lietas 91.lapa*). Šādos apstākļos apgabaltiesa nekonstatē pārkāpumus pirmās instances tiesas rīcībā, lietu izskatot bez pieteicēja klātbūtnes. Turklāt tiesa pieņemto lēmumu ir atbilstoši motivējusi.

Otrkārt, Administratīvā procesa likuma 145.panta pirmās daļas 7.punkts noteic, ka pieteicējam cita starpā ir tiesības sniegt paskaidrojumus arī rakstveidā. Tāpat arī Administratīvā procesa likuma 223.panta septītā daļa noteic, ka administratīvā procesa dalībnieki ir tiesīgi savus paskaidrojumus iesniegt tiesai rakstveidā. Panta astotā daļa noteic, ka rakstveida paskaidrojumus nolasa tiesas sēdē. Rakstveida paskaidrojumu iesniegšana tiesā ir līdzvērtīga mutvārdu paskaidrojumiem. Līdz ar to pieteicējam bija tiesības iesniegt paskaidrojums arī rakstveidā, ko pieteicējs nav darījis.

[18] Pastāvot šādiem apstākļiem, apgabaltiesa nepiekrīt pieteicējam, ka pirmās instances tiesa ir pieļāvusi procesuālos pārkāpumus. Arī tas apstāklis, ka lieta pirmās instances tiesā izskatīta jau apmēram trīs mēnešus pēc tās ierosināšanas, neliecina par pirmās instances tiesas pieļautajiem pārkāpumiem, kā arī par lietas paviršu un sasteigtu izskatīšanu, kā to kļūdaini uzskata pieteicējs.

[19] Ņemot vērā iepriekš konstatēto un secināto, apgabaltiesa pārsūdzēto lēmumu atzīst par tiesisku un pamatotu, kā arī nekonstatē pārkāpumus pirmās instances tiesas rīcībā un piekrīt tās izdarītajiem secinājumiem, kuriem apgabaltiesa ir pievienojusies.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt /pers. C/ pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2014.gada 21.jūlija lēmuma Nr.22.10/L-18233 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	(*paraksts*)	D.Makarova
Tiesneses	(*paraksts*)	S.Liniņa
	(*paraksts*)	I.Višķere